

Aan Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Van Zorgverzekeraars Nederland

Datum 8 september 2025

Onderwerp ZN-inbreng internetconsultatie aanscherping zorgspecifieke fusietoets

Sparrenheuvel 16
Postbus 520
3700 AM Zeist
030 698 89 11
info@zn.nl
www.zn.nl

Zorgverzekeraars Nederland (ZN) maakt graag gebruik van de gelegenheid om te reageren op een aantal voorstellen om de zorgspecifieke fusietoets (hierna: ZFT) aan te scherpen.

ZN ondersteunt de in het wetsvoorstel gedane voorstellen. Door de aanscherpingen krijgt de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) meer ruimte om concentraties te voorkomen waarvan redelijkerwijs kan worden ingeschat dat deze niet ten goede komen aan de kwaliteit van de geleverde zorg en de rechtmatigheid van de zorg. Patiënten, verzekerden en zorgverzekeraars hebben hier baat bij.

ZN geeft namens haar leden graag twee punten mee.

1. Zorg voor een stevigere verankering van de rol van de zorgverzekeraar

Als zorgpartijen willen fuseren, moeten zij cliënten, personeel en stakeholders zoals zorgverzekeraars goed betrekken. In de praktijk worden zorgverzekeraars niet in alle gevallen goed geïnformeerd en betrokken. In het wetsvoorstel staat nu opgenomen dat de marktleidende zorgverzekeraar zijn input kan geven aan de NZa met betrekking tot de zorgplicht, door middel van een zienswijze. De NZa beoordeelt wanneer zij het nodig acht een dergelijke zienswijze op te vragen voor de toets op de continuïteit van zorg. **Dit is ons inziens te vrijblijvend geformuleerd.**

Zorgverzekeraars beschikken over veel kennis van wat er in de regio speelt en kunnen daardoor een goede inschatting geven van mogelijke ongewenste effecten van een fusie op het gebied van kwaliteit en rechtmatigheid. ZN pleit er daarom voor om in alle gevallen een globale zienswijze op te vragen van de marktleidende zorgverzekeraar dan wel het regionale zorgkantoor. Dit kan redelijk kort en gestileerd, bijvoorbeeld door op te nemen of de betreffende zorgverzekeraar of het zorgkantoor positief, negatief of neutraal tegenover de concentratie staat, met een korte toelichting. Als hieruit blijkt dat er mogelijke risico's zijn – in combinatie met bijvoorbeeld signalen hierover van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd – kan de NZa besluiten om hier verdiepend onderzoek naar te doen.

2. Continuïteit van zorg prevaleert

In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel wordt meerdere malen aangegeven dat de continuïteit van zorg prevaleert boven kwaliteit of rechtmatigheid, zie bijvoorbeeld onderstaande passage:

“De continuïteit van zorg prevaleert bij de zft. De NZa moet in weerwil van risico’s voor de kwaliteit van zorgverlening of de organisatie daarvan die op zich groot genoeg zijn voor haar onthouding van goedkeuring van de voorgenomen concentratie, die toch geven, indien de onthouding de continuïteit van zorg in gevaar zou brengen³³. Een voorbeeld van een dergelijk geval is een voorgenomen concentratie die gericht is op het behoud van zorgverlening in een regio in het geval van een of meer betrokken zorgaanbieders in grote financiële of organisatorische problemen.”

ZN vraagt zich af of dit in alle gevallen zo absoluut gesteld kan worden en of het niet beter is om dit casuïstisch te beoordelen. In sommige gevallen kan het bijvoorbeeld beter zijn dat de zorg niet langer geleverd wordt – bijvoorbeeld wanneer er onvoldoende reden is om te verwachten dat kwaliteits- of rechtmatigheidsrisico’s na concentratie worden opgelost, of als de kwaliteits- of onrechtmatigheidsproblemen zo groot zijn dat (door)levering van zorg schadelijk is voor patiënten. Ook hangt dit samen met de vraag hoe onmisbaar de organisatie is. Als er bij andere aanbieders capaciteit is om deze patiënten over te nemen, kan dat de voorkeur verdienen boven een concentratie.

We waarderen het als u deze punten meeneemt bij de definitieve vaststelling van het wetsvoorstel.

Zorgverzekeraars Nederland, september 2025